

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Дүниежүзі тарих, тарихнама және деректану кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 2 «29 қыркүйек» 2025 ж.

Факультет деканы Байгунаков Д.С.

«99693 Ғылыми зерттеу әдістері»

ПӘНІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

**«6В 02212 тарих және шет тілі» және «6В02205 тарих» білім беру
бағдарламалары**

1-курс, күзгі
семестр

5 кредит

Алматы 2025 ж.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: т.ғ.д., профессор
Т.Ә. Төлебаев

«6В 02212 тарих және шет тілі» және «6В02205 тарих» білім беру
бағдарламалары негізінде әзірленген.

Дүниежүзі тарих, тарихнама және деректану кафедрасы мәжілісінде
қаралды және ұсынылды

«_27_» _09_ 2025 ж., хаттама № _1_

Кафедра меңгерушісі Мырзабекова Р.С.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
академиялық комитеттің төрайымы Бижанова М.Т..
«_05_» _09_ 2025 ж., хаттама № _1_

КІРІСПЕ

««6В 02212 тарих және шет тілі» және «6В02205 тарих» білім беру бағдарламалары бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын игеру жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Қорытынды бақылауға бакалаврдың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттерге ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25-49 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу ережесі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу – бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтарының жалпы саны – 9, әр емтихан тапсырушыға универ жүйесіндегі генерациялау негізінде 3 сұрақ беріледі.
4. Ұзақтығы - 2 сағат.
5. Студенттердің жазбаша жұмыстарын Емтихан Комиссиясы тексереді.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, докторант емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болу керек.

III. Емтихан нәтижелері:

1. Мемлекеттік Емтихан Комиссиясы студенттердің жазбаша жұмыстарын тексерген соң, пән оқытушысы баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылады.
3. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
4. Егер докторант емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ

Курстың пәні, мазмұны және мақсаты мен міндеттері. «Ғылыми зерттеу әдістері» пәнінің мәні, ерекшеліктері. «Ғылыми зерттеу әдістері» пәнінің мақсаты мен міндеттері. Қазіргі заманғы ғылымның ерекшеліктері.

Ғылыми зерттеу жұмысы ұғымы. Ғылыми зерттеу жұмысының ерекшеліктері. Ғылыми жұмыстың маңызды сәтінің бірі жаңа ой – пайым (идея) шығару және болжам (гипотеза) жасау.

Ғылыми зерттеу жұмысының құрылымы. Ғылыми — зерттеу жұмыстарының түрлері. Теория ғылымы өз кезегінде аналитика және өнертапқыш түріне бөлінеді. Аналитикалық ғылым белгілі түсініктер мен заңдарды математикалық өңдеудің есептеу әрекетінен құралады, мұның мақсаты аталған заңдармен құбылыстардың сандық сипаттамасын беру.

Метод және методика, методология: ұқсастығы мен айырмашылығы.

Ғылыми зерттеу және оның әдістері туралы. Ғылыми зерттеу пәні теориясы жеке құбылыс ретінде нақты жағдай жиынтығы емес, ұқсас құбылыстар мен жағдайларды тұтас қолдайды.

Ғылыми-зерттеу – бұл мақсатты білім, ұғымдар, заңдар мен теориялар түрінде сипатталады. Әдіс - зерттеу барысында белгілі бір қорытынды алуға бағытталған, бір немесе бірнеше операциялардың теорияға немесе практикаға негізделген түрі. Тәсіл – күрделі әдіс болып табылады, ол зерттеу барысындағы бірнеше нысаналы әдістердің жиынтығы.

Эмпирикалық зерттеу әдістері. Тәжірибе. Байқау. Өлшеу. Эксперимент. Бақылау. Эмпирикалық зерттеу әдістерін қазақ тарихын зерттеуде пайдалану жолдары

Ғылыми зерттеудің теориялық әдістері. Абстракциялау. Идеализация. Формаландыру. Математикалық моделдеу. Анализ. Синтез. Индукция. Дедукция.

Қазақ тарихы және теориялық зерттеу әдістері. Тарихнамалық және тарихи деректердің түрлері. Ғылыми жұмысты жазу мен өңдеуге қойылатын талаптар. Студенттердің ғылыми жұмыстарын дайындау мен қорғау

ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДАЛУҒА ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР

Негізгі:

1. Қазақстан Республикасында тарихи сана қалыптасуының тұжырымдамасы. А., «Қазақстан», 1995. 10-б.

1. Волков Б. С., Волкова Н. В. Методы исследований в психологии. М., 2002.

2. Коломийцев В. Ф. Методология истории (От источника к исследованию). М., 2001. — 191 с.
3. Медушевская О. М. Теория и методология когнитивной истории /О. М. Медушевская. — М., 2008
4. Девятко И. Ф. Методы социологического исследования. М., 2002.
5. Добренков В. И., Кравченко А. И. Методы социологического исследования. М., 2004
6. Завьялова М.П. Методы научного исследования. Томск, 2007.
7. Колмогоров Ю.Н., Сергеев А.П., Тарасов Д.А., Арапова С.П. Методы и средства научных исследований. Екатеринбург, 2017
8. Ревко-Линардато Методы научных исследований. Таганрог, 2012.

Қосымша

9. Рикер П. Конфликт интерпретаций. М., 1995.
10. Рикер П. История и истина. СПб., 2002.
11. Хаттон П. История как искусство памяти. СПб., 2003.
12. Хеллевик О. Социологический метод. М., 2002.
13. Хьюбнер К. Критика научного разума. М., 1994.
14. Эпистемология: основная проблематика и эволюция подходов в философии науки. Томск – Кемерово, 2007.
15. Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. М., 2001
16. Королев А. А. Теория и методология современных исторических исследований. Библиограф. сб. М., 1995.
17. Астахов М. В. Методология исторической науки. Историко-библиографическое исследование отечественной литературы 80-х — 90-х гг. XX в. Том I. Библиография. Историография. Общая и специальная методология исторической науки / СЦАИ. — Самара, 2006—289 с.

Интернет-ресурстар:

<http://www.rkcntidad.kz>
<https://adilet.zan.kz>
<https://elib.kaznu.kz>
<https://elibrary.ru>
<https://ieeexplore.ieee.org>

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: *Архивтану және құжаттанудағы ақпараттық жүйелер*

Форма: *жазбаша (оффлайн)*

Платформа: *Univer АЖ*

Критерийлер	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
1-сұрақ	27–30 балл	20–26 балл	14–19 балл	0–13 балл
Ақпараттық жүйелердің теориялық негіздері мен архив ісіндегі орны	Архив ісі мен құжат айналымындағы ақпараттық жүйелердің ұғымдарын, түрлерін және даму кезеңдерін ғылыми негізде түсіндіреді; архивтік процестермен байланысын дәлелдейді.	Негізгі ұғымдарды дұрыс сипаттайды, бірақ кейбір байланыстар толық ашылмаған.	Терминдерді үстірт біледі, теориялық тұжырымдары әлсіз.	Ұғымдарды шатастырады, теориялық түсінігі жоқ.
2-сұрақ	27–30 балл	20–26 балл	14–19 балл	0–13 балл
ЭҚАЖ және архивтік ақпараттық жүйелерді талдау	ЭҚАЖ құрылымын және функцияларын нақты мысалдармен сипаттайды; ҚР заңнамаларын және стандарттарды орынды қолданады.	ЭҚАЖ мен архивтік жүйелерді сипаттайды, бірақ байланыстар мен мысалдар жеткіліксіз.	ЭҚАЖ элементтерін біледі, бірақ талдау толық емес.	ЭҚАЖ туралы түсінігі жоқ, мысал келтірмейді.
3-сұрақ	35–40 балл	25–34 балл	15–24 балл	0–14 балл

Ақпараттық технологияларды қолдану және қауіпсіздік мәселелері	Ақпараттық жүйелердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәсілдерін, деректерді қорғау мен шифрлаудың заманауи әдістерін сипаттайды; жасанды интеллект пен үлкен деректердің архив ісінде қолданылу мүмкіндігін талдайды; ғылыми қорытынды жасайды.	Технологияларды дұрыс сипаттайды, бірақ қолдану мысалдары шектеулі.	Технологияларды жалпы сипаттайды, бірақ талдау үстірт.	Тақырып бойынша білім мен түсінік көрсетпейді.
--	---	---	--	--